

عنوان مقاله:

بررسی عوامل شکل گیری جنبش پوپولیستی - استقلال طلبانه و چریکی جنگلی

محل انتشار:

فصلنامه علوم اجتماعی، دوره 11، شماره 27 (سال: 1383)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

ابراهیم فیوضات - عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

مجید حسینی نثار - دانشجوی کارشناسی ارشد

خلاصه مقاله:

جنبش های اجتماعی به منزله موضوعاتی مهم در جامعه شناسی، اخیرا از جایگاه ویژه ای برخوردار شده اند تا جایی که آلن تورن جامعه شناسی را علم جنبش های اجتماعی می داند. در این مقاله نیز ضمن تاکید بر بحث جنبش های اجتماعی و بررسی ابعاد نظری آنها با استفاده از روش اسنادی، به زمینه های شکل گیری جنبش جنگل به مثابه یکی از جنبش های استقلال طلبانه و مردمی اشاره می شود. این جنبش که در تداوم خواسته های جنبش مشروطیت قرار می گیرد (1293-1300 ه.ش) تحت تاثیر عواملی مثل نابرابری ها، تضاد منافع، ناکارایی دولت، شرایط بین المللی (جنگ جهانی اول)، استثمار و ستم طبقاتی شکل می گیرد. جنبش جنگلی در اوضاعی آشفته و نابسامان از نظر داخلی و خارجی، با ارایه ایدیولوژی و مرامنامه و اعلام جمهوری، قدم در راه مبارزه با ستم و دفاع از استقلال و آزادی مردم ایران می گذارد. میرزا کوچک در مقام رهبر این جنبش که دارای سوابق مبارزانی در مشروطه است، با همکاری روشنفکران و آزادی خواهان مشروطیت عملیات انقلابی را با هدف مبارزه با ظلم و ستم داخلی و استثمار خارجی آغاز می کند و با تجهیز منابع مادی و معنوی موفق می شود به مدت هفت سال در برابر استعمارگران و استبداد داخلی مقاومت کند و اولین جمهوری را در ایران تاسیس نماید. جنبش جنگل نهایتا با مصالحه دولت های شوروی و انگلستان در صحنه بین المللی و کنار آمدن اتحاد شوروی و دولت ایران در مورد مسایل داخلی ایران و حمله نیروهای نظامی دولت، تن به شکست نظامی می دهد.

کلمات کلیدی:

جنبش؛ انقلاب؛ جنبش جنگل؛ مشروطیت؛ بسیج منابع؛ فشار ساختاری؛ ایدیولوژی؛ استقلال؛ جمهوری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/684120>

